

KOMISSION LAUSUNTO,**annettu 19 päivänä helmikuuta 2003,****Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovakian tasavallan, Slovenian tasavallan, Tšekin tasavallan, Unkarin tasavallan ja Viron tasavallan Euroopan unionin jäsenyyshakemuksista**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 49 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro ovat hakeneet Euroopan unionin jäsenyyttä.
- (2) Komissiolla on jo ollut tilaisuus ilmaista Kyproksesta ja Maltasta 30 päivänä kesäkuuta 1993 antamissaan lausunnoissa (Maltan lausuntoa täydennetty 17 päivänä helmikuuta 1999) sekä Latviasta, Liettuasta, Puolasta, Slovakiasta, Sloveniasta, Tšekistä, Unkarista ja Virosta 15 päivänä heinäkuuta 1997 antamissaan lausunnoissa näkemyksensä kyseisten maiden jäsenyyshakemuksiin liittyviä ongelmia koskevista tietyistä keskeisistä näkökohdista.
- (3) Kööpenhaminassa vuoden 1993 joulukuussa kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti ensimmäisen kerran unionin jäsenyydelle poliittiset, taloudelliset ja yhteisön säännöstöä koskevat arviointiperusteet, jotka ovat ohjanneet liittymisprosessia ja jäsenyyttä hakeneiden valtioiden valmiutta koskevia komission määräaikaisarvioiteja. Poliittisissa arviointiperusteissa jäsenyyttä hakeneilta valtioilta edellytetään vakaita instituutioita, jotka takaavat demokratian, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittamisen ja suojelemisen. Nämä vaatimukset sisältyvät valtiosäännön asettamina vaatimuksina Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, ja niitä korostetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa. Taloudellisissa arviointiperusteissa edellytetään toimivaa markkinataloutta ja edellytyksiä selviytyä kilpailun ja markkinavoimien paineista unionissa. Yhteisön säännöstöä koskevissa arviointiperusteissa edellytetään kykyä suoriutua yhteisön säännöstöstä (eli unionin lainsäädännöstä) jäsenyydelle aiheutuvista velvoitteista, poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteiden noudattaminen mukaan luettuna.
- (4) Kyseisten valtioiden liittymishdoista ja niiden jäsenyydestä aiheutuvista perussopimusten mukautustarpeista on neuvoteltu jäsenvaltioiden ja jäsenyyttä hakeneiden valtioiden välisissä konferensseissa.
- (5) Komissio katsoo 9 päivänä lokakuuta 2002 antamissaan strategia-asiakirjassa ja kertomuksissa kunkin ehdokasmaan edistymisestä Euroopan unioniin liittymisen valmisteluissa, että Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro täyttävät jäsenyydelle vahvistetut poliittiset arviointiperusteet ja tulevat täyttämään taloudelliset ja yhteisön säännöstöä koskevat arviointiperusteet ja olemaan valmiit jäsenyyteen vuoden 2004 alusta. Tämän perusteella komissio suositti jäsenyysneuvottelujen päätökseen saattamista näiden maiden kanssa vuoden 2002 loppuun mennessä, jotta liittymissopimus voitaisiin allekirjoittaa keväällä 2003.
- (6) Neuvottelut saatettiin päätökseen Kööpenhaminassa 13 päivänä joulukuuta 2002 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa, ja on selvää, että sovitut määräykset ovat oikeuden- ja asianmukaisia. Niinpä Euroopan unioni voi laajennuttuaan osallistua entistä täysipainoisemmin kansainvälisten suhteiden kehittämiseen säilyttäen kuitenkin samalla sisäisen yhteenkuuluvaisuutensa ja dynaamisuutensa.
- (7) Komissio toivoo, että Kypros liittyisi kokonaisvaltaisen sovintoratkaisun jälkeen jälleenyhdistyneenä Euroopan unionin jäseneksi, mikä olisi paras mahdollinen lopputulos kaikille osapuolille.

- (8) Siltä osin kuin liittymissopimuksella muutetaan 15 jäsenvaltiosta muodostuvan unionin toimielinten tasapainoa koskevia periaatteita kattamaan 25 jäsenvaltion unioni, kyseisiä määräyksiä voidaan soveltaa, kunnes Nizzan sopimukseen liitettyssä unionin tulevaisuutta koskevassa julistuksessa määrättyssä hallitustenvälisessä konferenssissa laadittavat määräykset saatetaan voimaan.
- (9) Liittyessään Euroopan unioniin jäsenyyttä hakeneet valtiot hyväksyvät varauksetta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja sen kaikki tavoitteet, kaikki Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen voimaantumisen jälkeen tehdyt päätökset sekä kaikki kyseisten yhteisöjen ja unionin kehittämiseksi ja lujittamiseksi tehdyt ratkaisut.
- (10) Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksilla käyttöön otetulle oikeusjärjestykselle on ominaista, että tietyt sopimusmääräykset ja tietyt toimielinten antamat säädökset ovat sellaisinaan sovellettavia, että yhteisön lainsäädäntö syrjäyttää sen kanssa mahdollisesti ristiriidassa olevat kansalliset säännökset ja määräykset ja että on olemassa menettelyjä yhteisön lainsäädännön yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Euroopan unioniin liittyminen edellyttää näiden sääntöjen sitovuuden tunnustamista, koska niiden noudattaminen on välttämätöntä yhteisön lainsäädännön toimivuuden ja yhtenäisyyden varmistamiseksi.
- (11) Komissio kehottaa unioniin liittyviä valtioita jatkamaan tinkimättömästi parannuksia, joita jäsenyyden poliittisten ja taloudellisten arviointiperusteiden täyttäminen sekä yhteisön säännösten omaksuminen, täytäntöönpano ja soveltamisen valvonta vielä edellyttävät. Komissio aikoo jatkaa unioniin liittyvien valtioiden sitoumusten ja velvoitteiden täytäntöönpanon valvomista ja avustaa niitä käytettävissä olevin keinoin.
- (12) Euroopan unionilla on yhtenä tavoitteenaan syventää siihen kuuluvien kansakuntien välistä solidaarisuutta kunnioittaen samalla niiden historiaa, kulttuuria ja perinteitä.
- (13) Euroopan unionin laajentuminen Kyproksen, Latvian, Liettuan, Maltan, Puolan, Slovakian, Slovenian, Tšekin, Unkarin ja Viron liittyessä siihen vahvistaa entisestään Euroopan rauhaa ja vapautta.
- (14) Laajentuminen on jatkuva, kaiken kattava ja peruuttamaton prosessi. Jäsenyysneuvotteluja olisi jatkettava Bulgarian ja Romanian kanssa tähänastisissa neuvotteluissa noudatetuin periaattein, ja näissä neuvotteluissa jo saavutettuja tuloksia ei saisi kyseenalaistaa,

ANTAA PUOLTAVAN LAUSUNNON

Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovakian tasavallan, Slovenian tasavallan, Tšekin tasavallan, Unkarin tasavallan ja Viron tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin.

Tämä lausunto on osoitettu Euroopan unionin neuvostolle.

Tehty Brysselissä 19 päivänä helmikuuta 2003.

Günter VERHEUGEN

Laajentumisesta vastaava komission jäsen

Komission puolesta

Romano PRODI

Puheenjohtaja